

[Transcript] Genstart / Sprængfarligt bandeopgør

Jeg bor i Nordvestkvarteret i København og vågner med et set, fordi jeg hører et enormt højt brav. Så går der jo nok lidt sådan en galt kriminaljournalist i mig.

Så jeg står op, tager min kjole på vrangen, finder jeg ud af lidt senere på morgenen, og skynder mig faktisk og cykler af stedet ned mod Nørbrukade.

Fordi jeg har en ret god fornemmelse af, at det er nød omkring Nørbrukstationen, at der er sket noget.

Bandekonflikten i hovedstadsområdet er igen eskaleret efter, at rockergruppen Helds Angel's Klubhus helt til morgen blev ramt af flere eksplusioner.

Ingen kommer til skade under eksplusionen.

Og mod er totalt spæret af, og vil følge politiet være det i mange timer, bop af lørdagen.

Men hele lørdag går naboer beklemte rundt mellem svært bevæbnet betjente og de mange rødvide afspæringsbund.

Sjokkierne, det er ikke ret.

Men det kunne da være ret, hvis du stoppede.

Den ulovlige Nørbruk Bandeløjelsefamilie eller LTF, som det også bliver kaldt, er hovedmistængde. Og i ny Bandekonflikt er brudt ud.

Det bliver lige pludselig et offentligt anlæggende, fordi der skal skydere riger på dem gade.

Og fordi beboerne i Nourvæsk-Kvarteret og UNEDUP-våner vil sådan et brav, at man tænker, hvad fanden er det der foregår.

En voldelig strid, der ligger som et altoverskyggende bagtippe, da regeringen får dag efter fremlækker deres bandeparke.

Som justitsminister så har mit budskab til rocker og banter i Danmark klart.

I får ikke fred til at teorisere af mindre mennesker.

Spørgsmål er, om de mange politiske tiltag rejelt gør en forskel, når de voldsparade bander støder sammen.

Det spørger genstart om i dag. Jeg hedder Anna Ingris.

Louise, hvad er din første tanke efter eksplosionen i HAs Klubhus på Svænevej i Københavns Nourvæsk-Kvarteret?

Min allerførste tanke er, at nu eskalerer den her konflikt. Nu kommer vi til at se havnaktioner, så kaldte bytter.

Fordi det kan man ikke sidde over høret fra den her jo meget gamle rockergruppering, at nogen angriper klubhuset.

Louise Dalskoer er rettsanalytiker på DR og i mere end 10 år har hun fuldt det danske bandemiljø tæt.

Og allerede i løbet af sommeren begynder Louise at få fornemmelsen af, at noget er i gære.

Allerede over sommermånederne begyndte jeg at opleve, når jeg cyklede rundt på ændrenørbro omkring Blågårdsplads.

Så kunne jeg se, at der var flere grupper af unge mænd, der samlet sig, som jeg også i nogen tilfælde kan genkende, som hverne LTF'er.

Der var flere store biler, der blev pakket rundt omkring i området og hvor man kunne se, at der blev holdt møder.

Jeg har også fået sms-beskedder fra kollegere, som bor i området, som oplevede, at de begyndte at se, at LTF personligheder hang ud i deres baggård.

Også i nogen tilfælde lignede typer, der var på vagt.

[Transcript] Genstart / Sprængfarligt bandeopgør

Samtidig begynder der et sketing.

Først bliver en mænd med tilknytning til LTF overfaldet på myllegædet på Nørbro.

Kort efter koppler politiet et andet overfald på Nørport til LTF og HA.

Og så er der en sidste episode, som falder lidt udenfor kategori, for myndighederne ved ikke, hvem der kan have gjort det.

Men når jeg nævner den aligevel, så er det fordi, det er en brennanstættelsesag i en bygning på Kappelvej på Nørbro.

Og ifølge vores oplevelser, så har den her bygning en relation til et meget højt stående medlem i Løyaltu Familia.

Ved du så allerede det, at nu er noget på fær?

Jeg har sådan en sms-tråd med nogle andre journalister, der også interesserer sig for bandemiljøet.

Og jeg tror allerede, at vi kort efter den her sagde skrev til hinanden.

Det kommer man, hvis det ikke til at kunne glemme i den forbudte bande.

Den forbudte bande er LTF, der i 2021, som den første bandekrupering i Danmark, bliver dømt ulovlig ved lov.

I højstret sagde anklagemeldigheden mod Løyaltu Familia, og dom nydede 10 kendes forret.

Det er en bande, der i år faktisk krasse en officiell tiers jubileum.

Løyaltu Familia eller bare LTF, som det ses på nogle af rygmærkerne her.

Hvor den til at starte noget hed LTF BGP, fordi den er funderet omkring Blågaard's Plads på Nørbro.

Det er der, den har sit udspring, og det er også der, hvor bandens ledere Shuaib Karn er vokset op.

Og Shuaib Karn havde ret tidligt en plan for LTF, at det skulle være en organiseret bande.

De skulle blive nationale, de skulle så godt blive internationale.

For en inspiration for det, vi kender som de oprindelige danske bander, altså helst af en dels banditters.

Han kigger på deres struktur, deres herkiger, ser på, hvordan de har lokalafdelinger, hvordan de har regler for, at man skal være prøve medlem, inden man kan blive egentligt medlem.

Og så tager han faktisk alle de tanker og fører over på LTF, og laver også veste til LTF, som minder om dem, vi kender fra rockergupperingerne.

Så når man kigger på de to grupper i dag, dem som så også er i konflikt, altså LTF og Health Angels.

Hvor meget mener de så om hinanden?

De minder meget om hinanden, men hvis man skal sige, hvad der egentlig adskiller dem,

så er det, at Health Angels medlemmer i stort stil stadigvæk kører på motorcykler, med deres vestepå.

Og jeg fik en sjov anekdote i forbindelse med, at en række medlemmer fra en tidligere nødderbrugbande

skiftede over til netop Health Angels, og det var, at lige pludselig var der ryg i motorcykelkørkortene.

Altså de ville all sammen pludselig have et motorcykelkørkort, for nu skulle de være medlemmer HA.

Og politiet kader ekspressionen sammen med den i gangværende bandekonflikt mellem rockergruppen Health Angels,

og så banden lovede til familie.

Hvad ved vi om baggrunden for konflikten den her gang?

Der er sådan et sjovt urspråk, som nogen i bandemiljøet bruger,

der handler om, at hvis man tager varme mænd ind i sin gruppering, så må man også tage deres

[Transcript] Genstart / Sprængfarligt bandeopgør

gløder med.

Hvis vi kigger så tilbage på det seneste år, så er der en række personer fra en tidligere gruppering, der hedder NNV, nødderbrug nord-vestgruppering, som er blevet HA.

De fleste er stadigvæk kun prøve medlemmer hos Health Angels, men de er altså kommet ind som en del af gruppen,

og de er måske også kommet ind med gamle konflikter, altså gløder, fordi de før har haft en bif, en konflikt med personer fra LTF.

Så i virkeligheden er det ikke nødvendigvis sådan, at det er HA, der som gruppering har startet en konflikt,

eller LTF, der har startet en konflikt mod grupperingen HA,

men at der har været personlige konflikter mellem medlemmer fra de to grupperinger, også fær, at de blev en del af Health Angels.

Over sommeren foregår konflikten stadig udenfor de flestes bevidsthed, men den 26. august eskalerer den ud i offentligheden.

En 30-årig mand er afgået ved døden efter i alt fem personer i aftelsen blev ramt og skud på Christiania i København.

Øjenvedner har beskrevet, at den her aften, der er der gang i verthuset Apegrønten på Christiania, og der er generelt gang i gaden, det er weekend, folk har det fæstligt, men pludselig så kommer der to personer med hænderne sådan stukket ned i lommen og med fuld maskering, så man ikke kan se, hvem de er.

Og de går meget målrettet hen mod indgangen til netop Apegrønten.

De ved, at én bestemt person, nemlig en 30-årig mand, der tidligere har været i NNV, men nu er hos Health Angels, han opholder sig netop der.

Og det er ham, de er kommet for at skyde.

Og det er helt tydeligt, for de går direkte hen mod ham og affyrer en salve at skyde.

Skyde som ikke kun rammer ham og dreber ham, men som faktisk også rammer, tilfælde de borgere, der er til stede på det tidspunkt.

Jeg er chokerede.

Netop der.

Og at nogle mennesker, der bare kan finde på, er kommet ind og koldt blodigt, støde nogle mennesker.

Når du hører sådan en historie og du følger miljøet, altså hvad går mest indtryk på dig, hvad studser du over?

Det, det gør ved mig, er, at jeg tænker, for helvede, der er helt almindelige borgere til stede, der er helt almindelige mennesker, som indtid har med jeres konflikt at gøre, som bare er ude i byen,

som opholder sig på Christiania, fordi det er der de er, hvor jeg tænker, det er godt nok blevet råt.

Hvad er forklaring på den udvikling, som du fortæller om her?

Altså forklaring på, at miljøet er blevet sommerkant mere råt, bare hvis vi ser de sidste 5-6 år.

Det er et rigtig godt spørgsmål, og det er ikke sådan, der ligger forskningsprojekter, der beskriver det,

men der er jo en tendens til, at vildere afler vildere.

At når nogen svarer på et skyderi med en ren likvidering, så er det ikke nok, at man bytter den, så at sige,

[Transcript] Genstart / Sprængfarligt bandeopgør

med at man bare skyder lidt vildeløst op i luften, så skal den bytes på samme måde. Du startede med at sige, at løjsefamilier, de markerer et eller andet form for jubilæum, 10 år er der gået siden de kom på markedet, og det er jo ikke for at sige, at der er noget som helst hyggeligt ved det her miljø før de kommer.

Men sker der et skifte, da de træder ind på markedet, så at sige? Jeg tror ikke, man kan lave den konklusion på en hård linje, men man kan i hvert fald sige, at de grupperinger, der er opstået efterfølgende, for eksempel den her bande, der hed NNV, som ikke findes længere, de har sådan set fuldt LTFs eksempel.

Og faktisk, når man følger de her bandegrupperinger på sociale medier, så er det også lidt en kamp derinde om, hvem er de hårdeste, hvem er de vildeste. Deres slogans handler om, vi rammer jer, når vi i minst venter det. Vi går efter dem, I elsker mest.

Og det ser jo også lidt om, at retorikken mellem banderne handler om, hvem kan være værst. Mange kærester ligger også over, og lige pludselig, der er kl. halv 6, så lyder der bare en kæmpe brav.

Lørte, at 9. september kommer så den forløbige kulmination i kamp mellem LCF og Hell's Angels. Du er virkelig, virkelig højt, virkelig højt brav.

Kæmpe brav er kommet fra Karén ved siden af, hvor rockerbanden Hell's Angels har klufus. Det er jo ikke første gang i Danmarkshistorien, at en bande har angrebet en anden bandes klufus. Men det er jo ikke noget, man bare lige gør altså en bombe af, stadig hvilken bombe ikke. Kan du ikke forklare, hvordan og hvordan at valides det her er en så massiv eskalering? Man kan sige ved og gå direkte efter et klufus, i stedet for bare personer i bandegrupperingen. Så siger man jo også dermed, at det er klubben, det er grupperingen, man er i kriemod og ikke bare personer.

Så for mig, når jeg hører, at man på den måde har anbragt en eller anden form for sprængladning lige ude foran hjertet af HA.

Og det kan jeg godt kalde det, tror jeg, her i København, fordi det er jo der, de mødes, befinder sig, føler sig sikre, det er deres andet hjem.

Så er det ingen eskalering af den konflikt, som jo allerede var blodet i forvejen. Altså jeg har godt videre, at det er hørt om det, der skete på risikeringen. Jeg var sådan kantevær, men om I kan sammen blev det også meget bekymret.

Er det farligt eller retter, hvor farligt er det at være Københavner, der bevæger sig rundt i de her gader og områder, hvor konflikten udspiller sig?

Jeg plejer at sige, at jeg har ikke noget problem med selv at bevæge mig rundt i de områder. Men jeg forstår samtidig godt, at når man så hører, at der kommer to maskerede mænd ind på et vertshus, hvor der befinder sig helt almindelige mennesker og bare begynder at skyde og ramme civili, at man så som borgere tænker, men så kan de jo ramme mig voresomhelst.

Og vi så jo også det svære i seneste bandekonflikt, der blev helt almindelige civile også ramt. Den ene af søret kan se benet, og jeg hækker se hvordan den anden lige udmiddelbart er blevet ramt.

Så det kan man blive.

Men jeg synes stadig, at det er vigtigt at sige, at de to gruppe, som har været sammen,

[Transcript] Genstart / Sprængfarligt bandeopgør

men jeg synes stadig, at det er vigtigt at sige, at de to grupperinger er i konflikt med hinanden. De er et del af et kriminelt miljø, hvor det handler om at lave bytter om mod hinanden og ikke om at ramme civilbefolkningen eller folket i det danske samfund som helt generelt.

Og det er selvfølgelig en vigtig point, og man vil jo ikke poste til udtrykket, men hvad er det myndighederne frygter, at det her kan udvikle sig til?

De frygter lige netop det, altså at der begynder at blive flere skyderier på åben gade, at helt almindelige borgere lige pludselig kan stå og se noget eller opleve noget, som er meget alvorligt.

Når der skyder sig gaden, når unger under den kriminelle lave eller bevisskubbes foran, så er vores toleransegrænse ikke bare noget, så er den langt overspredet.

De tilsagende, brutale og omsaggribende bandekonflikter har siden 2009 fået skiftende regeringer til at præsentere den ene bandeparke efter den anden i forsøget på at stække banderne.

Regeringen har derfor fremlagt en bandeparke, hvor vi sætter markant fokus på sikkerhed og tryk her nu.

Det bredt flertalder ved enige om hård straffe til rukker og bandet ved lemmer.

Det betyder blandt andet hård straffe for ulov i våbenbesidelse.

Det skal for eksempel være nemmere for kommunerne at lukke en rukkerborg.

Skærpede regler for udgang og prøvelødsledelse.

Det skal være muligt at lægge 50 % oven i straffen for at bruge skydevåben eller sprangstoffer på offentlige steder.

Hvordan har den række pakker løbende udvidet politides befolkninger i kamp mod banderne?

De pakker har haft et stort fokus på hård straffe og videre befolkninger til politiet.

Længere straffe for bandekriminalitet, drab, drabsforsøg, voldelige overfald og så videre.

Og jeg må også sige, når man kigger på historisk de konfliktnotater, der er lavet, så kan man også se, at de konflikter, der er i bandemiljøet,

de varer kortere og kortere tid.

Simpelthen fordi man måske får politiet side for at rydde gaderne ret hurtigt.

De ekstraordinære befolkninger, der har kommet med bandepakkerne, er også i brug lige nu.

Vi så allerede efter drabet på Kristiania, at politiet gik ud og lavede et konfliktnotat,

hvor man siger, nu vurderer vi, at der er den her konflikt, det sender man til kriminalforsorgen.

Det betyder, at kriminalforsorgen ikke længere er prøvelødsleder medlemmer fra LTF og medlemmer fra HA.

De bliver simpelthen holdt inde, så de ikke kan komme ud på gaden og delsage i konflikten.

Politiet har oprettet særlige visitationssoner, hvor de må rende sager, hvem end de har lyst til.

Den ene zone går rundt om Kristiania og en del af Amar, som sagt, og den anden zone dækker sig del af nørbror og nordvistkvarteret.

Og så er de indført midlertidigt opholdsforbud i flere af HA's klubhuset.

Nu lukker politiet så midlertidigt i en række af de her bandetilholdsteder og strækker vidst stationssonerne, så det gælder i længere tid.

Politiet har altså også mulighed for at indføre skærpede strafsoner, hvor bandetrelater forbudet så potentielt kan udløse fængsel på livstid.

Kan borgerne dermed følge sig mere trygge?

Og det giver jo også på en eller anden måde umiddelbar mening.

Jo flere, der er bag lås og slå, jo færre er der jo på gaden til skyderi osv.

[Transcript] Genstart / Sprængfarligt bandeopgør

Hvorfor er det alligevel så, at bandeparkerne ikke helt kan forhindre konflikter, som den, vi ser lige nu i opstod?

Ja, fordi du siger, jo flere, der er bag lås og slå, jo færre er der på gaden, men hvis man faktisk bare kigger på antallet af bandemødelæmmer i Danmark,

så har bandeparkerne ikke formået at gøre noget ved fødekøden ind i banderne.

Altså, der er stadigvæk lige så mange bandemødelæmmer i dag, som der var, hvis vi kigger tilbage i 2016, for eksempel.

Det er en partit på vores samfund.

Og når du spørger, hvorfor kan det ikke forhindre konflikter i at opstå, så er det nok fordi, at det er jo ikke bedste borgerne,

som ender med at blive en del af Løvelto Familia eller Health Angels nødvendigvis.

Det er måske folk, som ikke lytter til den samme logik, som du og jeg måske vil lytte til,

om har man virkelig lyst til at tage livstid for et enkelt drab for din bandegruppering.

Det er måske folk, som lever efter et lidt andet kodex, som måske ikke altid går logisk til værks.

Vi har fået sat rigtig mange bandemødelæmmer bag lås og slå.

Det er godt, men det er stadig ikke godt nok.

Tirsdag sidste uge med i den vaserende konflikt fremlægger regeringen endnu en bandeparke.

Lad os nærme på et par initiativerne i den nye bandeparke.

Den fjerde er slaksen.

Regeringen vil have bandernes våben væk fra gæderne.

Regeringen ønsker også et opgør med bandernes økonomiske kriminalitet.

Og så rummer bandeparken også nye indsatser, som skal forhindre banderne i at rekruttere mindre år i.

Der er jo også efterhånd en ret bred politisk erkendelse af, at vi kan ikke komme de her bander, sådan desiderede til livsmænd.

Man kan med de her parker og stramninger og udvid befolkelse

forsøge at gøre livet for de kriminelle og banderne meget, meget besværligt.

Altså det vil sige, hvis vi vil holde bandekriminalitetens stekket og nedet,

så kræver det hele tiden både nye ressourcer og nye initiativer.

Med det imente er der så nogen grund til at tro, at den nye bandeparke

kan gøre en forskel i forsøget på at stoppe den konflikt, vi ser lige nu.

Der er nok lidt uenighed i forhold til, om du spørger forskere.

Jeg synes, at man anmelder lidt en logik, som måske gælder for mange af os,

men som ikke er nødvendigvis gælder for en storebror, der er allerede medlem af en bande.

For så er der måske ikke evidens for, at det virker.

Men hvis man spørger politiet, som får øget beføjelse til at bruge agenter,

som får mulighed for at få flere bandemedlemmer væk og i fængsel i længere tid,

så er det redskaber, man har ønsket sig fra politiet siden.

Så de to forskellige opfaldelser, der er, at det er på den ene side forskerne,

dem, der kigger i papirerne, reporterne, udviklingerne,

men jo også sidder bag skrivbrugere, som siger,

bandepackerne har ikke nogen særlig synlig effekt.

Og på den anden side har du politiet, som siger, det her er redskaber, vi har brug for, det hjælper vores arbejde.

[Transcript] Genstart / Sprængfarligt bandeopgør

Ja, og det er jo ikke sikkert, at der er sådan en diskrepans mellem de to ting, for man kan godt få politiet siden at kigge og se konflikterne bliver færre, de bliver kortere, og derfor synes vi, at værktøjerne er rigtig gode. Men samtidig kan det jo godt være, at man som forskere kigger på talende for bandemedlemmer, på antallet af sikkelser, på alt det, der foregår, og siger, det sker jo stadigvæk. Og jeg må også sige, at når man spørger forskerne på det her område, så siger de jo også, at udviklingen har været god indtil videre. Jeg vil så sige Trossalt. Og at hvis man bare kigger over på den anden side af Øresund, hvor man vurderer, der er 30.000 registrerede bandemedlemmer, så står vi langt bedre i Danmark. Og i Danmark har vi Trossalt, det er stadigvæk 1300, for mange. Trossalt kun har omkring 1300 registrerede rocker og bandemedlemmer, og i Sverige har de altså omkring 30.000. Så det er ikke fordi, at de siger forskerne, at bandepakkerne ingen effekt har haft, de efterforsker måske bare et mere preventivt fokus fra de kommende bandepakker. Altså, at man får stoppet fødekæden ind i banderne. Du nevner, at der har været en positiv udvikling, hvis man kan tale om noget som helst positivt i det her. Så bandekonflikterne har typisk vejret korte og korte og tid. Men hvordan er de egentlig ændt tidligere gangen? Spørgdepolitiet er de ændt, fordi man har presset banderne så meget, ved anholdelser, sikkelser, ved visitationer, ved konstanter, og forsøger at finde våben, så de ikke kunne bruge dem i konflikterne. At til sidst har det ikke givet mening at føre en konflikt længere. Det har simpelthen været for dyrt. Der kommer også et tidspunkt for de her bandegrupperinger, hvor det begynder at gøre und på business, at man mister mange til fængselet, at man har brug for at være konfliktparat hele tiden, i stedet for bare at kunne lave det, man plejer. Men når jeg kigger på de tidligere konflikter, har civilsamfundet også spillet en form for rolle i at få stoppet konflikterne. Det værer altså fædre grupper eller det religiøse miljø, der også har forsøgt at tage såkaldte preventive samtaler med parter, ledere i de stridende grupperinger for at få det stoppet. Og det er faktisk også en taktik, som Københavns politi bruger nu, hvor man nu tager preventive samtaler med ledende, stridende parter. Så hvem tror du, at vi skal sætte vores lid til denne her gang? Er det fædregrupperne, moskererne, politiet, krimnologerne? Et krydspres mellem begge parter, altså politiet og civilsamfundet, kan komme til at gøre en forskjellig siste ende. Og det plejer jeg altid at være sådan. Og det er jo ikke fordi, at det er dejligt,

[Transcript] Genstart / Sprængfarligt bandeopgør

men at til sidst så er det så presset bannegrupperinger, at konflikterne på en eller anden måde bliver stoppet. Fordi man kan ikke holde til at være i konflikt konstant. Du sagde også i starten, at det her angreb på Hell's Angels Clubhus ude i Københavns Nårvæske til at ikke komme til at stå ubesvaret hen. Nej, det tror jeg ikke, jeg håber det. Hvor meget risikerer konflikten af eskalerer før den så ender? Der risikerer helt sikkert at komme flere drab, flere skyder riger, også på åben gade, desværre. Louise Adalsgård, tak for på side. Selv tak. Bagdagens genstart står Grøny Park Jensen, valg søren Elbæk og mit navn er Anna Ingrid.